

MATKATURVALLISUUS: Miten ulkomaille matkustava auttaja voi turvata olonsa?

12.6.2026 14.00

Turvallisuusasiantuntija Laura Benyik kertoo, miten ulkomaille matkustava auttaja voi parantaa turvallisuuttaan auttaessaan paikallisia. Näiden asioiden lisäksi kaikki normaalit matkustamiseen liittyvät turvallisuusneuvot kannattaa ottaa huomioon.

Aktivismia on monessa muodossa. Hyväntekeväisyysjärjestöt auttavat hädänalaisia, uskonnolliset järjestöt tekevät lähetystyötä ja auttavat, poliittiset ja yhteiskunnalliset aktivistit haluavat muuttaa yhteiskunnan tilaa, eläinaktivistit suojella eläimiä ja luonnonsuojelijat luontoa yleensä. Yleisesti ottaen useat näistä organisaatioista tekevät hyvää työtä, mutta osa organisaatioista toimii häilyvin moraalein ja motivaatioin.

Vaikka organisaatio olisi hyvä ja huolehtisi turvallisuudestasi, saatat silti joutua ikäviin tilanteisiin, jos matkasi suuntaa levottomille alueille kolmansissa valtioissa. Valitettavasti organisaatiot pyrkivät joskus jopa peittelemään jäsentensä turvallisuutta uhkaavia tai heille tapahtuneita asioita.

Uhat ovat olleet jälleen esillä, kun Gazassa toiminut italialainen **Vittorio Arrigoni** kidnapattiin ja murhattiin. Teon jälkimainingeissa on ilmennyt, että saman järjestön edustajina toimineita nuoria naisia on mahdollisesti kidnapattu jo 90-luvulta lähtien Gazassa, jossa heitä on raiskattu ja monella on useita lapsia.

Nämä naiset ovat kirjoittaneet hädästään organisaatiolle jo 90-luvun puolivälissä, mutta mitään ei ole tehty heidän auttamisekseen ja kirjeet on pidetty salaisina. Murhan jälkimainingeissa on ollut pakko reagoida ongelmaan, mutta tähän mennessä naiset ovat olleet vankeina jo lähes kaksikymmentä vuotta.

Nämä eivät ole ainoita esimerkkejä aktivisteja kohtaavista uhista, ne ovat vain tuoreimpia uutisia. Kansalaisaktivismiin kuuluu luonnollisena osana lähtö levottomampiin ja turvattomampiin paikkoihin, joissa ihmiset tarvitsevat apua. Miten yksittäinen henkilö voi parantaa omaa turvallisuuttaan? Milloin riski on ottamisen arvoinen?

Ennen kuin päätät minne haluat lähteä, vertaa eri kohteita keskenään ja hae niistä tietoa. Etsi tietoa poliittisesta historiasta, siitä johtuneista levottomuuksista, eri etnisistä ryhmistä sekä maan uskonnoista. Myös taloudellinen tilanne sekä kulttuuri ja perinteet on hyvä tarkistaa. Kun ymmärrät paikallisille tärkeitä asioita, pystyt paremmin välttämään tekoja ja sanoja, jotka saattavat loukata.

Arrigoni toimi Gazassa, islaminuskoisten keskuudessa. Hän oli ateisti, joka tunnusti sen avoimesti. Hän oli tatuoinut käsivarteensa sanan vastarinta arabian kielellä. Ateistin kannattama vastustaminen kuitenkin kulkee täysin päinvastaista rataa kuin islaminuskoisten, joiden uskonnon nimikin tarkoittaa alistumista.

Jos omat uskomuksesi ja ideologiasi poikkeavat huomattavasti paikallisista, mieti tarkkaan, haluatko lähteä ja miten voit suojata itsesi. Paras keino on olla kertomatta itsestäsi ja ajatusmaailmastasi yhtään ylimääräistä ja välttää provosoimasta paikallisia. Suuri osa paikallisista on yleensä rauhanomaisia, mutta ei tarvita kuin pieni ryhmä, joka voi aiheuttaa vaikeuksia.

On erittäin tärkeää tietää organisaatiosta, jonka kautta on lähdössä ulkomaille. Emme suosittele oma-aloitteista vapaaehtoistyöhön lähtöä, organisaatio taustalla lisää turvallisuutta. Yksi hyvä tapa tutustua organisaatioon on olla siinä mukana jo kotimaassa ennen lähtöä.

Tunnettujen kansainvälisten organisaatioiden projekteilla on suurempi tukiverkosto sekä yleensä myös paremmat toimintatavat, jos jotain tapahtuu matkan aikana. Varmistaaksesi tämän, pyydä kirjallisena vastaukset seuraaviin asioihin: missä tulet olemaan ja asumaan sekä asumisolosuhteet. Jos majoitut perheessä, mitkä ovat heidän nimensä, onko sinulla oma huone, saako ovet ja ikkunat lukkoon, onko majoitus kävelymatkan päässä avustuskohdeesta, onko sähkö ja juokseva vesi saatavilla?

Tarvitset myös yksityiskohtaista tietoa siitä, miten organisaatio tukee sinua saapuessasi ja lähtiessäsi. Onko joku vastassa ja saattamassa lentokentällä, ja kuka tämä henkilö on? Auttaako joku sinua maahan tulossa, lähdössä ja tulin kanssa?

Pyydä yksityiskohtaista tietoa lähimmästä sairaalasta tai terveydenhuoltopaikasta, osoite ja lääkärin nimi. Auttaako organisaatio jos tarvitset näitä palveluja? Pyydä lista niistä asioista, jotka sinun tulee kustantaa matkasi aikana, esimerkiksi lentoliput, vuodevaatteet, majoitus, ruoka, kuljetus ja turvallisuus.

Pyydä tarkka kuvaus siitä, mitä tulet tekemään, minkälaisissa olosuhteissa, millä resursseilla ja missä ajassa. Onko sinulla työpöytä, puhelin, tietokone tai polkupyörä käytettävissä päivittäin, tarvitsetko turvasaattueen liikkuessasi paikasta toiseen? Tarvitsetko tulkia? Mitä kieliä paikalliset puhuvat?

Näiden tietojen lisäksi kannattaa käyttää internetiä hyväksi. Tee hakuja organisaation nimellä sekä sen työntekijöiden nimillä. Etsi viittauksia siitä, että organisaatio tekee yhteistyötä suurten kansainvälisten organisaatioiden kanssa. Etsi osallistujien kokemuksia, hyviä ja huonoja ja kysy lisätietoa organisaatiolta kyseisistä tapahtumista.

Etsi, kuinka moni vapaaehtoinen tai työntekijä on kuollut edustaessaan organisaatiota ulkomailla. Etsi, löytyykö organisaatio joltain kansainväliseltä avustusorganisaatiolistalta. Kirjoittamalla hakusanaksi Googleen "vapaaehtoistyöhön ulkomaille" löytyy useita suurten organisaatioiden nettisivuja, kuten Kilroy, Unicef sekä Euroopan Unionin vapaaehtoistyötarjontaa. Ulkoasianministeriö tarjoaa myös linkkejä muutamien Suomessa toimivien organisaatioiden sivuille sekä vapaaehtoistehtävistä muun muassa YK:ssa osoitteessa www.global.finland.fi.

Turvallisuuskonsultti Laura Benyek.

